

Domarkompendium

SMÅLANDSSTÖVARE

- en av de svenska stövarraserna -

Framtaget till exteriördomarkonferens april 2017. Reviderat och godkänt av SKK 2020. Bilderna är tagna av Ted Karlsson, Rolf Pellving, Therese Östensson, Christel Karlsson och Petra Högberg. Medgivande finns om publicering inkl. på SKKs hemsida.

HISTORIK

Smålandsstövaren har en lång historisk bakgrund i Sverige. Bilder och manuskript antyder att en del av rasens ursprung fanns i landet redan under medeltiden. Hemvändande fältherrar, efter krig i östersjöprovinserna, förde med sig hem till Sverige, hundar av olika härstamning och utseende med stövarinslag. I samband med att allmogen 1789 fick tillgång till jakten, som tidigare varit kungahusets och adelns privilegium, fick stövarjakten ett uppsving från början av 1800-talet. I södra Sverige fanns under tidigt 1800-tal jakthundar, som gick under benämningen smålandshundar, smålandsras, och i landskapet Småland var de vanligt förekommande. Deras utseende i typ och färg var genom sin härkomst mycket varierande, även om det förekom en del likartade stammar både i Småland och inom övriga delar av landet. Smålandsstövaretiken Clerry ställdes ut som nr 1 på den första hundutställningen i Sverige, anordnad av H. M. Konungens Jaktklubb år 1886, och ägdes av före detta löjtnanten greve E. Sparre från Söderköping. Hon var alltså den första utställda hunden i Sverige. Clerry var inte ensam smålandsstövare på utställningen. Det fanns ett flertal smålandsstövare av, som det står Smålands ras, vilka kom från olika platser i landet och inte enbart från Småland. Ansträngningar i slutet av 1800-talet att mera renodla stövarraserna gjorde att även intresse väcktes för att försöka bevara och renodla smålandsstövaren.

En av de grundstammarna har sitt ursprung i en stövarstam som fanns på 1870-talet hos en småländsk rävjägare, Daniel i Bohult. Den brukar benämnas Vedastammen. Vedorna var småväxta och lurviga med god jaktduglighet. Stadsfiskal Arvid Claesson, Huskvarna, och regementsveterinär J. O. Hederstedt, Jönköping, fortsatte senare aveln med denna stam, som utvecklades mot en alltmer enhetlig exteriör med bibehållna jaktegenskaper. Ett flertal smålandsstövare av Vedastammen erövrade höga priser på jaktprov. Flera personer var engagerade i detta arbete, men kammarherren, friherre Fredrik J. von Essen på Strömsberg, vid Jönköping, omnämns i början av 1900-talet som den aktivaste för att bevara den stubbsvansade varianten av smålandsstövare. De mest enhetliga när rasen erkändes år 1921 var de norrbottniska smålandsstövarerna, vilka dessutom visade sig ha bra jaktegenskaper med ett klangfullt och hörbart skall.

Den första smålandsstövaren som år 1922 stambokfördes i Svenska Kennelklubben, var Skoj av Myren 789 V, ägare Mary Stephens, Torne, efter det rasstandard för smålandsstövare faststälts av SKK år 1921. Smålandsstövarrasen har under årens lopp tillförts nya hundar, ibland med inslag av främmande ras, som godkänts vid typbesiktning. Det fanns en mängd olika lokala stammar av olika modell, somliga var storväxta andra små, en del hade lång svans, andra var stubbsvansade. Ansträngningarna som gjorts under 1900-talet och fram tills idag för att renodla de svenska stövarraserna har, efter många turer resulterat i att smålandsstövaren ingår som en utav de fyra nationella svenska stövarraserna.

UJCh Kompis 34363/84 en utmärkt representant för rasen.

FCI-nummer 129

FCI-standard på engelska publicerad 2017-10-22

FCI-standard fastställd av FCI General Committee 2017-08-22

Standard fastställd av SKKs Centralstyrelse 2017-02-03

SMÅLANDSSTÖVARE

URSPRUNGLAND/HEMLAND: Sverige

ANVÄNDNINGSSOMRÅDE:

Smålandsstövare är en skalldrivande hund som används vid jakt på hare och räv. Den jagar som ensamhund och skall vara hjortdjursren.

FCI-KLASSIFIKATION:

Grupp 6 sektion 1:2 med arbetsprov.

BAKGRUND/ÄNDAMÅL:

I landskapet Småland fanns under 1800-talet stövare av mycket olika utseende och härkomst. Ursprunget var till en del hundar av tysk, polsk och baltisk stam, vilka förts till landskapet av hemvändande officerare under stormaktstidens krig. Dessa stövare kom sedan att blandas med allmogens hundar av spetstyp. Senare tillfördes även drivande hundar av engelsk ras. Såväl storlek som färg varierade, liksom svanslängd. Färgen var svart med tanteckning, enfärgat röd eller gul. Vita tecken av skiftande storlek var vanliga. Medfödd stubbsvans förekom.

I början av 1900-talet sökte man att renavla smålandsstövare, främst den stubbsvansade typen. År 1921 fastställdes en standard som dock rymde både stubb- och långsvansade hundar.

Standarden har reviderats ett flertal gånger sedan dess.

Rasen är en härdig, allsidig, skalldrivande stövare som främst används vid jakt på hare och räv. Den har traditionellt använts för jakt på allehanda småvilt.

Kommentar

Sedan 2014 är bruna smålandsstövare godkända som färg inom rasen. Med tanke på att rasen är liten och avelsbasen är smal har SvStkl godkänt den bruna färgen som likvärdig som den svarta.

HELHETSINTRYCK

Smålandsstövare skall vara en robust hund men ändå med ganska ädelt utseende. Den skall ha grovt hårlag och vara kraftigt byggd utan att verka tung. Svansen kan vara naturligt lång eller medfödd stubbsvans.

VIKTIGA MÅTTFÖRHÅLLANDEN

Smålandsstövare skall vara i det närmaste kvadratisk. Bröstdjupet skall vara ungefär hälften av mankhöjden.

*En välbyggd lite tyngre hane av utmärkt typ.
Björnsvans.*

*Proportionerlig, välbyggd tik av utmärkt typ.
Björnsvans.*

*Brun hane, proportionerlig och välbyggd av utmärkt typ.
Stubbsvans.*

*Svart hane, proportionerlig och välbyggd av utmärkt typ.
Björnsvans.*

UPPFÖRANDE/KARAKTÄR

Smålandsstövare skall vara lugn, vänlig och en ledartrogen hund med uppmärksamt temperament.

Kommentar

Smålandsstövare ska vara en lugn och trygg hund. Ofta "finns" den bara, utan att göra något väsen av sig.

HUVUD

Huvudet skall vara torrt och medellångt. Avståndet från nackknöl till stop skall vara detsamma som avståndet från stop till nospets.

SKALLPARTI

Skalle

Skallen skall vara bredast mellan öronen.

Stop

Stopet skall vara väl markerat.

Utmärkt hanhundshuvud med bra uttryck.

Utmärkt tikhuvud med bra uttryck.

Kommentar

Vid beskrivning av smålandsstövarens huvud är det enklast att tala om hur det inte ska vara. Det ska inte vara långt eller rektangulär i nospartiet som hos hamiltonstövaren eller kilformat som hos schillern. Huvudet ska vara bredast mellan öronen med väl utvecklat nosparti som varken är tungt eller snipigt. Vanliga avvikelser är tunga, köttiga huvuden hos hanhundar och lätta, snipiga huvuden hos tikar. Ibland förekommer runda, lite utstående ögon som ger ett främmande uttryck. Öronen är relativt korta och högt ansatta, och får lyftas något vid lystring. Halsen ska vara kraftig, men inte tjock. Kort hals med lös hud är inte ovanligt.

ANSIKTE

Nostryffel

Nostryffeln skall vara svart med vida näsborrar. Hos bruna hundar skall nosen vara mörkt brun.

Nosparti

Nospartiet skall vara väl utvecklat utan att vara vare sig för tungt eller snipigt. Nosryggen skall vara rak och parallell med hjässlinjen.

Läppar

Överläppen får endast obetydligt hänga över underläppen.

Käkar/tänder

Saxbett. Tänderna skall vara kraftiga och välutvecklade.

Kinder

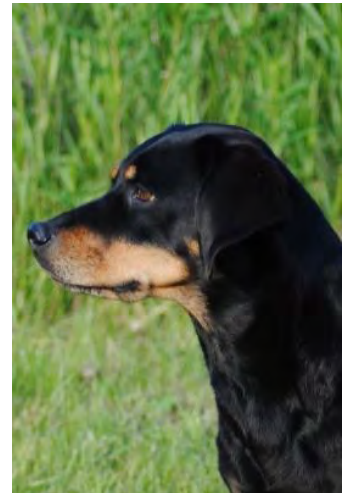
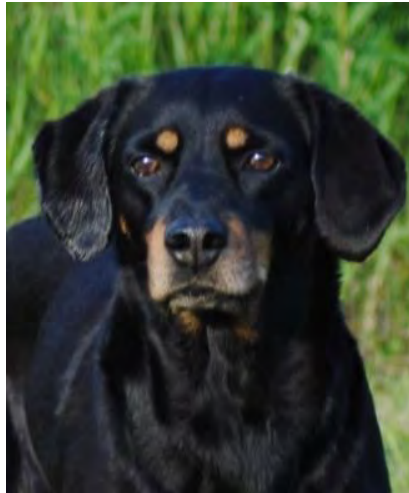
Kinderna skall vara flata.

Ögon

Ögonen skall vara mörkt bruna med lugnt uttryck. Bruna hundar har ljusare ögon, helst hasselnötsbruna. Mandelformade.

Öron

Öronen skall vara hängande med slätt fall. De skall vara tämligen högt ansatta och får vid lystring höjas något över hjässans plan. De skall vara något kortare än avståndet från öronfästets främre kant till hälften av nosen. Nederdelen skall vara något rundad.

Mycket feminint huvud med utmärkta detaljer och fint lugnt uttryck.

HALS

Halsen skall vara måttligt lång, kraftig utan att verka grov och mjukt övergå i kroppen. Halshuden skall smidigt och tätt följa underlaget.

KROPP

Manke

Manken skall vara väl markerad.

Rygg

Ryggen skall vara kort och stark.

Ländparti

Länden skall vara muskulös och svagt välvd.

Kors

Det svagt sluttande korset skall vara långt och brett.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall vara väl utvecklad med väl välvda revben.

Underlinje och buk

Buklinjen skall vara obetydligt uppdragen.

Utmärkt hane med fina proportioner.

Till alla delar utmärkt hane.

SVANS

Svansen skall antingen vara

- lång och ansatt i rak förlängning av rygglinjen. Den skall bäras rakt eller svagt sabelformad och knappt nå ned till hasen.
- eller medfödd stubbsvans eller björnsvans. Även halv svanslängd kan förekomma.

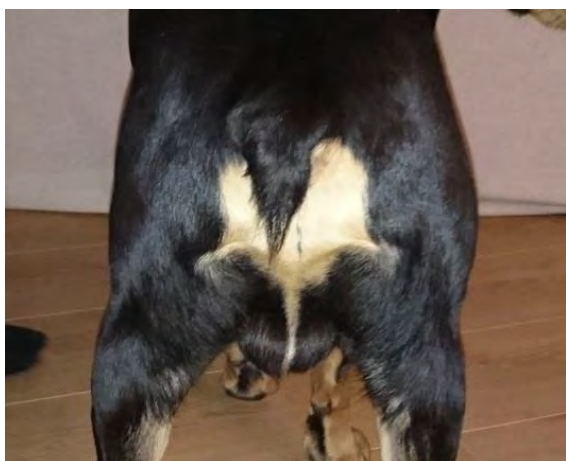
Under rörelse skall svansen helst inte bäras över rygglinjen.

Kommentar

Stubbsvans är en kort svans på minst ett par centimeter. Björnsvans är "ingen svans alls". Avvikelsen från normal svanslängd är genetisk och kan vara alltifrån avsaknad av svans till nästintill normal svanslängd.

Fram till 1995 kallades alla korta svansar för stubbsvansar, då infördes även begreppet björnsvans.

I kritiken bör typen av svans anges.

Björnsvans.

Yvig kringlad svans bedöms strängt.

Stubbsvans

EXTREMITETER

FRAMSTÄLL

Helhet

Benstommen skall vara kraftig och i harmoni med hundens helhet.

Skulderblad

Skuldrorna skall vara muskulösa med långa och väl tillbakalagda skulderblad, vilka skall sluta väl intill bröstkorgen.

Överarm

Överarmen skall vara lång och väl vinklad mot skulderbladet.

Armbåge

Armbågarna skall ligga väl an mot bröstkorgen och skall inte synas under bröstlinjen.

Underarm

Frambenen skall framifrån sett vara raka och parallella.

Mellanhand

Mellanhanden skall vara fjädrande och endast svagt vinklad mot underarmen.

Framtassar

Framtassarna skall vara fasta med väl välvda och slutna tår.

Välbyggd hane med efterfrågad ädelhet, utmärkt benstomme och fina tassar, välvinklad. Bra form och proportioner i huvudet.

Välbyggd tik med viss ädelhet, utmärkt huvud, bra benstomme och tassar.

BAKSTÄLL

Helhet

Bakbenen skall bakifrån sett vara raka och parallella.

Lår

Låren skall vara breda och muskulösa.

Knäled

Knälederna skall vara väl vinklade.

Underben

Underbenen skall vara breda och väl musklade.

Has/hasled

Haslederna skall vara väl vinklade.

Mellanfot

Mellanfoten skall vara kort och torr med lodrät ställning i stillastående.

Baktassar

Baktassarna skall vara fasta med väl välvda och slutna tår.

Kommentar

Bakbenen ska bakifrån sett vara raka och parallella och med breda baklår. Öppna vinklar i bakstället är ett ganska vanligt förekommande fel. Kort kors och raka bakställ ger korta trippande rörelser. Hjulbenthet ger en något rullande bakbensaktion.

Tik av utmärkt typ, kvadratisk. Välformat huvud med det rätta uttrycket.

Tik av utmärkt typ och fina proportioner både i huvud och kropp. Björnsvans.

Välkroppad tik med rätt proportioner. Långt men avfallande kors. Utmärkt päls.

Långsvansad välkroppad tik, avfallande kors. Vålvinklad. Könspräglad välskuret huvud.

Välutvecklade hane, bra proportioner, kunde ha lite mer benstomme. Lite kort och "trubbig" i huvudet.

Något lätt och luftig tik som är alltför rektangulär. Öppen frambensvinkel och övervinklad bak. Ett grövre/kraftigare hårlag hade varit önskvärt.

RÖRELSER

Rörelserna skall vara parallella, fria och med god steglängd.

Utmärkt steglängd.

Kommentar

Rörelserna ska vara parallella med god steglängd. Det bör dock observeras att den korta ryggen har betydelse för steglängden. En kvadratisk smålandsstövare kan inte ha lika långa rörelser som mer rektangulära raser. Man måste således skilja på vad som är anatomiskt möjligt hos en korrekt byggd smålandsstövare och vad som är korta trippande rörelser till följd av kort kors och öppna bakbensvinklar.

Även svanslängden påverkar rörelserna. Lång svans ger hunden bättre balans i rörelse.

PÄLS

Pälsstruktur

Pälsen skall bestå av medellångt, grovt och tätt åtliggande täckhår, som skall vara kraftigare på ryggen och halsen. Underullen skall vara kort, tät och mjuk.

På huvudet och öronen samt på benens framsidor skall håret vara kort och glatt.

På lårens baksidor och svansens undersida får håren vara längre än pälsen på ryggen. Mellan tår och trampdynor skall håret vara tätt.

Färg

Svart eller brun med tanteckning. Tantecknen skall finnas över ögonen, på nosens sidor, under halsen, på bringan, benen och tassarna, under bröstet (buken), lårens insidor, under svansen och kring anus. Tanfärgen kan variera från gulbrunt till varmt rödbrunt. Smärre, vita tecken får förekomma på bringan och på tassarna.

Kommentar

Rena färger föredras. I tidigare standard omnämndes penselstreck/klostreck på tårna, detta har försvunnit i den senare versionen. Klostreck uppskattas fortfarande bland rasfolket och bör om de finns, omnämnas i kritiken. Även "tummärke" förekommer.

STORLEK/VIKT

Mankhöjd

	Idealhöjd	Tillåten variation
Hanhund	50 cm	46-54 cm
Tik	46 cm	42-50 cm

Kommentar

Storleken på de svenska stövarraserna är sedan länge anpassad till nordiska förhållanden. Någon strävan att höja mankhöjden föreligger inte, men inte heller dess motsats. I standarden anges idealmått för respektive kön. Hundar som ligger i närheten av yttermåttan bör inte tilldelas högsta prisvalören.

För att tilldelas CK ska hunden ligga i spannet -3/+2 cm från idealhöjden.

FEL

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

- Felaktiga proportioner, för rektangulär.
- Bristande könsprägel.
- Tungt, brett huvud.
- Kort eller snipigt nosparti, lösa mungipor.
- Över-, under- eller tångbett.
- Blekt gula ögon.
- Lång rygg.
- Brant, kort kors med underställda rörelser och uppruten svans.
- Kort eller tunt hårlag.
- Övertecknat svart, avsaknad av tanteckning, inslag av svart i tantecknen.
- För stora eller felplacerade vita tecken.

DISKVALIFICERANDE FEL

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter skaldiskvalificeras.
- Otillgänglig.
- Blå ögon, ett eller båda.
- Kraftigt över- eller underbett.
- Mankhöjd som över- eller understiger den i standarden angivna.

TESTIKLAR

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

NOTA BENE

Endast funktionella och kliniskt friska hundar, vilka har rastypisk konstruktion skall användas till avel.

SAMMANFATTNING

Smålandsstövare ska vara en kvadratisk, robust hund med kraftigt hårlag.

Den ska vara betydligt mindre än hamilton och schiller.

Den ska vara lugn och ledartrogen.

SISTA MINUTENLÄSNING

- *Könsprägel.*
- *Benstomme som inte får vara för klen.*
- *Längden - smålandsstövare ska vara i det närmaste kvadratisk.*
- *Pälsen - den ska vara kraftig.*
- *Rörelserna - en viktig detalj på en drivande hund.*

Anteckningar

